

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 56. ANULU XVI.

Sabiu, in 14/26 Iuliu 1868.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: joi și duminică. — Prenumeratiunea se face în Sabiu la expeditorul foiei pe afara la c. r. poste, cu bani ga'ta prin scrisori franțeze, adresate către expeditorul. Pretulu pnumerațiunei pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. a. ear pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei și pen-

tr provinciele din Monarchia pe anu anu 8 fl. 60 o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țieri straine pe anu 12 po 1/2 anu. 8 fl. v. a.

Inseratele se platesc pentru întreaga ora cu 70 cr. sirolu, pentru a doua ora cu 50 cr. și pentru a treia repetiție cu 20 cr. v. a.

Nr. Cens. 717—1868.

Avendu Consistoriulu archidieceșanu gr. or. din Ardeu in vedere, ca pedeps'a de interd cu enunziata in 21 Martiu a. c. nr. cons. 326 sub care creștini greci și bulgari dela biserica cu hramulu santei Treimi din Brasiovu au caduțu, — doređia acem la 4 luni de dila, și prin urmare preste voiti'a Consistoriulu — prea multu, precum și ca urmările acestei p'depse au atinsu și alte si flet: nevinovate, cari ofieza dupa radicarea interd cului, mai departe, fiindu ca durarea acest'a indelungata a interdictulu a satisfacuțu pre deplinu autoritatei și dignitatei canoanelor, precum și vadei și ordinatiunilor stăpânirei bisericesci, in fine avendu Consistoriulu inaintea ochiloru cuvintele Mantuitorulu: „Namu venitu in lume, ca sa judec'u lumea, ci sa o mantuiescu” și ierasi: „Mla voui, dara nu j'rtia” — a o artu.

Ca interdictulu din 21 Martiu a. c. sub nr. Cons. 326 enunțiatu, sa se radice și biserica cu hramulu „Santei Treimi” din Brasiovu sa se deschida și sa se predea ierasi spre obșteșca intrubuniare și mangaiere sufletesca, a tuturor creștinilor nostri de acolo.

Sabiu, din siedi'ia Consistoriulu archidieceșanu gr. or. tinuta in 10 Iuliu 1868.

Demetriu Racu.

Secret. cons.

Eveneminte politice.

Sabiu in 13 Iuliu.

Deputatiunea ungaro-croata a avutu in 25 l. c. o conferința intima. In acesta conferința s'a asternutu unu elaboratu de complanare între Ungaria și Croati'a, carele cu patine modificări s'a primitu.

„Correspondența” aduce elaboratu deputatiunei regnicolare. Dupa acelu setiune de afacerile comune: afacerile ce suntu de a se rezolve dupa princip egale in tota monarchia, lista civila a Regelui și militamea, dupa aceea financiale, monetaria și bancnotaria, incheierea de tratate, bancele și privilegile, mesurile, pundi și scutulu mustreloru, in fine legistatiunea in priviti'a comereciulu, montanisticea, a marinei și a schimbeloru (politie.)

Tote afacerile comune se vor desbata in dieta ungaresca, unde Croati'a și Slavoni'a va trimite 29 deputati, a caroru numeru va creșce, deca se va reincorpora in arginta milti taria și de la milti'a. La spesele afaceriloru comune porta Croati'a, dupa puterea ei contributiunala, care statia cu a Ungariei se afla in proportiunea 6:44 la 93:56 pre 10 ani statoriti cu Austri'a, 10% din tote contributiunile pentru scopurile comune și 45% pentru ale țierei.

In fruntea guvernulu autonomu este Banulu De regulu, croato-slavono-dalmatinu se tine comitatul fionanu, exceptiunandu cetatea Fiume și hromulu ei, mai departe se tine comitatele croato-slavone, cerculu militariu și Dalmati'a. (Baronulu Rauch se va promova la rangulu de comite și se va denumi de Banu alu Croatiei.)

Preste scurtu tempu se voru aduna dietele dincolo de Lait'a. Inrebarca cea mai de aproape si o punu uniu ca intra voru cechii in dieta. Acest'a continua a serba admani, cari de multe ori abia adunate, politia, seu derigatoriile politice le mprasea Omesura aspra est urmarierea preseii cu atat'a rigurositate, inatu vedemu ca si voi cari nu suntu inimice guvernulu se vedu nevoite a striga ca pre ren se sci u organele guvernulu folosi de puterea lor. Ba mergu cu imputările asi

de parte incatu asemanu urmarierea preseii cu urmarierea din tempurile absolutistice.

In tempulu celu mai recente „Politik” diuaria alu partidii cehice, pledeza energicu pentru o aliantia constitutionala a poloniiloru cu cechii. Resolutulu celu mai de a propo alu alantia aru fi, ca nici unu nici altii, sa nu te parte la dietele ce se voru deschide catu mai curendu dincolo de Lait'a și apoi mai departe de a impede ca constitutionalismulu, dupa cum e acum, si alu impinge la federalismu. Cum voru primi poloniile ac. s'au nu a putemu sefi in press'a din afara partitiora poloniiloru, vedemu ca cechii nu sunt spriginiti, pentru de a pute face omutu vre-o combinatiune la putatiunune aliantie intre aceste doue specie de slavi, potesi de aceea cu anevbia, pentrucu unii arata simpatia, altii (poloni) antipathia către Russia.

In lipsa de noutati mai importante despre politica din afara, s'a vedutu si diuariaticea cea mare si lita a se aplica de anecdote. Asia spuneau fore despre imp. Na. otonu III. ca la ocașionea unei preamblari in Fontainebleau si aru li esprima dorința, sa mora si densulu ca principele Serbiei, Mihailu. Din tote cate se dice ca a vorbitu Napoleonu la a cea ocașione, s'au vede ea imperatulu crede, ca prin o moarte silnica francișii s'au grupa mai in timu impregiulu din stiel sefe.

Principele Napoleonu a sositu in 19 Iuliu in Malta și de acolo a plecatu mai departe spre Franci'a.

Scupin'a din Belgrad u ce au alesu pre principele Milanu au tinutu decatu putine siediute, in sa au fostu de ajunsu spre a face multa treba, fiindu ca afara de unu insemnatu numeru de mesuri mai putine importante, ea au votatu ca de acum inainte aratrubi se fie adunata celu putinu odata pe anu, pana la majoritatea principelu; as menea preasa, va fi libera de acum inainte in Serbia, judecata de juri va fi re-stabilita prin tribunale, functionari nu miti de principele Mihailu voru fi mantinuti, si va remane credincioș a relațiunilor legate de Mihailu cu puterile amice. Acestu de pre urma votu va place forte putinu la Petersburgu și forte multu la Viena. Se scie, in adveru ca in tempulu celu din urma a domniei sale, printu lo Mihailu era prea multa atacatu de partidulu celu mare alu Serbiei, ce-i imputa ca o crima de a se departa de Russia, și de a se apropia de Austri'a. Este de temutu ca acestu partidulu, astadi invinsu și m'alesu forte compromisu, se nu se redice catu mai ingra și se nu pervie a pregati Consiliulu de regenta alatei greutati, precum ei creau repausatulu printiu.

Dieta Ungariei.

(Urmare din siedi'ia dela 17 Iuliu.)

Interpelatiunea.

I. Scie on. ministeriu ca in Transilvania individi, cari, au subscrisu pronunciamentu facutu la ocașionea maiatulu dela 15 Maiu a. c. seu si Pau insusitu, — suntu urmarii de organelo oficiale, si deca e asi:

II. are de cugetu (ministerulu) de a dispune astfelu, incatu indata sa inceale ori-ce urmariere.

Ministru de justitia Horvath: Deca mi permite on. casa voui responde la interpelatiunea acest'a in urmatoarele. (S'audimu.)

Inainte de acest'a cu vre-o cate-va sepeamani on. casa! s'a facutu aretare oficiala regimulu de spre impregiurarea, ca la Blasiu in Mitu, nu seu in 14 seu 15, au fostu o adunare politica sub firma de maiatu. In adunarea acest'a s'au ocupatu cu deschiderea vapi pronunciamentu in forma de prochiamațiune, dela care prochiamațiune mi s'a tramisu

si mie o copia și a carei cuprinsu protesteza contra unitatiei statulu; protesteza, contra legiloru din 1848 și acesa de tradatori pre acei deputati romani, cari se afla aici in casa acest'a și cari dupa densii — a vendutu independența natiunei. (sgomoto). Regimulu era departe de a da crediementu deplin aretarei acesteia și a presupusu ca cuprinsulu și espusetiunile pronunciamentulu suntu apoerife.

Asia dara, regimulu inainte de a fi inatu vre o mesura, a tramisu pronunciamentu comunicatu in Transilvania, spre a face cercetare și cu post'a de astadi a sositu tocm'a aretarea pre temeiulu cercetarei facute. Acest'a inse atafane de voluminosa, incatu nici sa o ceteșcu nu amu avutu tempu panajicum, pentrucu sa fiesu in stare a da vre-o deslucire om case asupra cuprinsulu detaiatu. Destulm atatu, ca regimulu nu a facutu nici unu pasu fara de cercetare precedenta; dealtm t'rea, deca din cercetare se va areta, ca acele espressioni se aflau adveru in pronunciamentu, atunci regimulu credet ca aru comite neapasare contra sigurantieii patriei, deca aru remane cu mainile in sinu. (Aprobare generale.)

Dealtm t'rea pre mine nu me frapaza atatu espusetiunile pronunciamentulu catu acele espressioni ale domnulu interpelatoru, cari s'au auditu in sala acest'a.

Unitatea statulu pentru noi asia e de santa incatu nu este iertatu unu deputatu a o ataca (Aprobare vida.)

Dlu interpelante s'a veritu sub menteu a veneratiunei și omagiulu către Maiestate, fara de a cugata, ca nu pote comite cineva vatemare mai mare latia cu Maiestatea Sea, decatu a presupune, ca unele legi a caroru sustinere o a juratu sub cerulu liberu, nu voiesce ale respecta. (Aprobare si-vivale.)

Tragu atentiunea dlui deputatu, ca uniunea e santa și nevatamabila. (Aprobare viva.)

Legea din 1848 a lasatu numai ordinarea detaiurilor uniunei; asia e, acest'a are sa se intempe și acest'e datorința vomu si corespunde.

Pre regimu nu fa condusu ura către celelalte natiunalitati.

Regimulu nu a pututu documenta mai multa aplecare spre impacare, decatu suferindu la guvernulu și la tabl'a reg., celu putinu a suferitu pana acum, individi de aceia, cari indrasneșu a se manifesta in astfelu de tonu. (Aprobare sgomolosa.)

Regimulu si de aci inainte nu va fi condusu de siopitirele pasiunei; in sa descopere, ca cine va indrasni a vatemu unitatea statulu, va fi tratatu de astfelu de inimicu, ca si candu aru atacu patri'a cu arma.

Descoperirea acest'a a ministruulu o a primita casa cu aprobări si vivate si aplause afara de stang'a estrema ca ea siede indiferenta.

Mocioni Alesandru face observare ministru de justitia, ca densulu nu pote privi de aplecare spre impacare, pentru ca suntu vre-o cati-va individi cari a remasu in ofieele lor. Se va bucura candu va vede ca regimulu se va arata placabilu către celelalte natiunalitati. Acest'a va vede o numai candu natiunalitatiile nemagiare voru fi asigurate in drepturile loru prin lege. Aici nu pote fi vorba de individi.

Mace laru si reserva dreptulu de a vorbi la responsulu ce i l'a datu ministru de justitia la interpelatiune.

Dupa acest'a trece cas'a la ordinea dilei, la desbaterea legi pentru scoterea dărilor, carea cuprinde mai tota siedi'ia si

dela 18 Iuliu, in carea in sa se termina si se statorece cetirea a trei'a a legi pre luni.

În şedinţa de la 20 Iuliu după autentificarea protocolului şi alte lucruri mai merite, aterne ministrului de justiţie H o r v á t h un proiect de lege pentru delaturarea legii usurarie (uzsura törvény, Wuchergesetz) şi altul despre espropriare.

Dupa ecés'a se ceteşte a trei' ora legea pentru scóterea dărilor şi se votă definitiv.

Cas'a face unele dispoziţiuni în privinţa sistemisărei amplotiloru dietali. Dupa acés'a urmăza desbaterea asupr'a unui proiect de concludu a lui S i m o n y i pentru eliberarea lui A s z t a l ó s şi M a d a r a s z (cestu din urma deputatu), pre câtu tempu va dură investigaţiunea asupr'a li. Simonyi constată, ca casulu acés'a nu pôte fi consideratu de cestiune de partidă, de ôre-ce densulu crede ca nu este diferinţă de opiniori, dăca legile trebuiesc respectate sêu nu, orioriulu provôca pre regimul sa respecteze legile. Înainte de unu anu sî jumetate s'a realizatu regimulu în urm'a conducerei sî spriginulu unui bărbatu, carele are încrederea terei în unu gradu mare. Sî de sî acestu bărbatu nûe ministru, moralicesce densulu responsabilu de totu ce se întempla în tîer'a acés'a. Locuitori terei sî au îndreptatu privirea cu încredere asupr'a lui Deak: ca au cunoscutu greutăţile unei spoce de transitiune sî toti cei cu minte a fostu de acordu, ca tôte relele nu se potu îndreptă din trôdata. Un'a o credeau cu totii sî acceptau cu dreptu cuventu: ascurarea drepturilor lor cetăţienesci. Durere ca parerea acés'a a fostu gresită, pentruca regimulu a vatematu drepturile municipieloru, libertatea pressei, dreptulu de reuniuni sî libertatea personală. Ce se atinge de cea din urma, dice vorbitoriulu, ca ministrulu din autoritatea sea propri'a o dechiară vinovata de nota infidelitatis. Alu doilea casu e celu de fatia.

Lui Simonyi i pare reu, ca ministrii de justiţie sî de interne nu au aternutu înca dietei actele oficiale în afacerea dela Felegyháza. Acés'a lu şilesce înca a mai supune înca odata criticei responsulu ministrului, pentru ca dupa rapôrtele diurnalistice cari sunt colorate, dupa cum sunt partidele nu se putea orientă. Critic'a sea o va orientă dupa raportulu judelei din Felegyháza, carele se vede a fi fostu înscarinatu din partea ministrului sa impedece constituirea clubulu democraticu în Felegyháza. De ce cuprinsu a fostu înscarinarea data de ministru

judelei nu ştie, vede înca ca judele a recuîratu putere militaria sî a arestatu mai multi cetăţieni între cari e sî Asztalos. Mai târziu a fostu arestatu sî Madarász intentându-li-se ambiloru unu procesu de infidelitate. Imputa mai departe, ca în contr'a determinatiunilor legali nu li s'a concesu a se întielege cu aperiatoriulu lor în prezentu martorilor. Directorulu causelor a ascultatu singuru pre inculpati sî aperiatoriulu nu ia împartăşitu nimicu din investigaţiunea făcută. S'a disu ca cas'a nû are de a se amestecă în jurisdicţiune. Acés'a nu are locu, sî o documentă cu precedentie. Cităza o espressione a lui Deak, prin carea acés'a a arestatu ca cas'a e îndreptăta a trage pre judecatori la răspundere. Diet'a a înconvintiatu acés'a procedere. Ceea ce a fostu atunci dreptu (1840) trebuie sa fia sî acum. Răspinge asertiunea, ca bărbatii din cestiune nu posedu caracterulu că sa fia demni de a astfelu de atentiune din partea casei. Privesc lucrulu fara restringere la persoane sî se provôca la Angli'a în o afacere că cea de fatia. Provôca pre ministeriu sa se feresca de asemenea procederi sî rôga cas'a sa binevoiasca a luă la desbatere propunerea ce a facutu densulu în afacerea lui Asztalos sî Madarász.

B e s z e e de parere că invinuirile facute regimulu decătra Simonyi sa nu rămăna ne combătute; propune înse trecerea la ordinea dilei.

De asemenea parere e sî D a p s y. Ministrulu de justiţie H o r v á t h refrănge propunerea lui Simonyi, cu care refrăngere centrulu casei e multămitu. Dupa unele polemisi, la cari o parte mare de deputati nu erau de fatia, pentruca esise pre coridore (ambituri)

propunerea lui Simonyi, punendu-se la votu, cade.

P e r c z e l aterne parerea comisiunei respective asupr'a proiectelor de lege în privinţa aperiarei patriei.

Dupa cetire dispune cas'a a se tipari sî împarti între deputati, cu înscarinarea, ca despărţimentele sa o ia la desbatere câtu se pôte mai în graba.

În şedinţa de la 21 Iuliu vine între alte suplici, un'a din partea unei conferinţia a eparchiei catolice a Albei regale în privinţa autonomiei bisericiei cat, carea sa se aduca în consonanţia cu libertatea constituţională sî cu recerintiele progresului.

Z e y k Carolu aterne o rugare a cetăţii Fagarasiului, carea vrea sa i se dea dreptulu de cetate libera regesca.

M a d a r a s z Ios. sî mai multi din stang'a estrema facu o motiune, în privinţa aperiarei patriei, sa se înscarineze ministrulu pentru aperiarea patriei, a aterne înca în decursulu acestei sesiuni unu proiectu, dupa care puterea de aperiarea a Ungariei sa se faca dupa principiile de statu sî de independinţia.

M a c e l a r i u răspunde ministrului de justiţie, ca dupa o cugetare de patru dile sî cu ajutorulu unui vocabularu ungurescu a ajunsu la aceea convingere imbuçaroria, ca în o privinţa ministrulu a avutu dreptu. Din partesi nu revoca din ceea ce a disu nici unu cuventu, sî e gat'a a sacrifică nu numai oficiulu seu dăra sî vieţii. Densulu sî sotii sei si-au însuşitu pronuciamentulu sî lau facutu de alu lor, dăra nu sî pronuciatiunea carea se scrisese înainte cu 5—6 luni. Pronuciamentulu nu cuprinde în sine lesa de Maiesate, nici conturbare de ordine sî cine vede în tressulu vatamarea întregităţii teritoriale, au întiesu pronuciamentulu reu, sî au fostu reu informatu. Densulu se pronucia în modu sôrte resolutu ca va privi de unu inimicu pre celu ce aru voi a atacă unitatea statulu. Natiunea romăna nu voiesce sa vatem unitatea statulu; ea a fostu totu-déun'a credincioasă tronulu sî patriei sî nu a conspiratu nici odata contra acestor'a. La alte observări dice, ca a crediutu, ca ministrulu doresce se aiba oficiali entusiasmăti dăra nu servitori.

Mat. P o p u înca nu e multămitu cu responsulu; regimulu avu dela încoronare înocce tempu destulu de a satisface dorintieloru romăniloru. În fine oratorulu propune sa îndrepte cas'a pre ministrulu de justiţie sa sisteze cercetarea începută dupa mai multi romăni pentru opiniile lor politice. Propunerea se va tipari sî la tempulu seu va veni la ordinea dilei.

Dupa acés'a trece cas'a la proiectulu de concludu alu lui Deak, despre denumirea constituţională a amplotiloru, denumiti înca înainte de încoronare.

B o b o r y dice ca numai decătu sa se faca formele constituţionale de denumire la amplotiati. T i s z a înca e pentru propunerea lui Deak însu-

FOISIORA.

Literatur'a poporala.

Dati-mi basme si istorii cavaleresci, căci în ele se afla materia pentru totu ce e mai mare si frumos.

Schiller.

(Capetu.)

Asiă dăra, putemu resuma în urmatoriulu modu, asiă dicendu plasticu, clasificatiunea literaturii populare a Romăniloru :

1. Cântecu betrănescu.
2. Doina.
3. Colinda.
4. Hora.
5. Viclemu.
6. Descântecu.
7. Oratia.

I. genulu poeticu.

1. Proverbe.
2. Idiotisme.
3. Gacitori si fragmentari de limba.

II. Genulu aforisticu

1. Traditiunea.
2. Anecdota.
3. Basmulu.

III. Genulu narativu.

Doi frati Schott publicara în nemtiesce, suntu acum vre-o dône-dieci de ani, o colectiune de basme si anecdote romăne din Banatu.

Intentiunea a fostu laudabila, notiţiele sî comentăriile suntu sôrte erudite, dăra traducerea e astfelu, încatu d'abia-d'abia este cu putinţia a surprinde o pe ici pe colo câte o slabă scănteia de spiritulu natiunali alu Romăniloru.

Nu este datu ori si cui de a puté transmite produciuniile unei literaturi populare cu acea sublima fidelitate de caracteru sî chiaru cu acea nuanţia de espressionu, cu care D. Rocques reusi a traduce în frantuzesce, mai anutertiu vre-o câte-va balade romăne!

Asfelu, lucrarea fratiloru Schott este că si inutilă.

Neobositulu Antonu Panu publicase mai multe anecdote romăne; repozatulu Filimonu, neuitatulu nostru amicu, reproducu într'unu modu admirabilu, în colônele diariulu „Tieranulu“, basmulu despre „Romanu Nazdravanu“; dăra o colectiune numeroasă, sustinută sî totu deodată adevăratu romanesc, ne lipsesce până acum.

D. Fundescu, esitu din poporu, n'a uitatu poporul.

Sub pên'a acestui june poetu, basmele romăne conserva cu prefectiune sigiliulu opincei sî respira cu libertate aerulu dela tiera.

Colectiunea dlui Fundescu e mai numeroasă de câtu acea a fratiloru Schott sî este sî romanescă.

Vorbindu despre propri'a nostra impressiune, marturisim, ca ceea ce ne-a isbitu mai cu deosebire în basmele, adunate de iubitu nostru amicu, suntu nu atât multimea ilusiunilor mitologice sî etnografice, pretioase din punctulu de vedere alu istoriei natiunale, pre câtu fecundulu elementu psihologicu, din care dramaturgiu sî romancierii romăni aru puté sa imprumute cu abundanţia observatiunile cele mai profunde sî cele mai fine asupr'a inimii umane.

Marginile unei mici introduciuni nu ne permitu a prezentă aci decătu numai vre-o dône sîu trei exemple.

Asfelu, buna ôra, în basmulu „Fet'a din Dafinu“, cu care se începe colectiunea, imperatulu nu se satura a întrebă pre calugarasiu despre ceea ce-i spusese iubitu sea: i-lu întreba di sî nôpte, i-lu întreba pre drumu sî în casa, i-lu întreba la totu pasulu sî în totu momentulu, sî aru vrea me reu sa totu auda ceea ce audise dejă de o miia de ori.

Acésa sublima trasura psihologica se pare a fi luatu asiă dicendu pe dintregulu dintr'o elegia a lui Propertius :

Et rursus puerum quarendo audita fatigat,
Quem, quae scire timet, quaerere plura jubet.*)

*) Si ierasi obosesc pre sluga, întrebându-lu cele audite si pruncindu-i sa spuă ceea ce se teme a afla.

pre care o găsimu, nu tradusa, ci mai multa găcita, de ilustrulu nostru Eliade :

Eu o cautu în totu loculu,
Si sciū bine ca s'a dusu . . .

Basmulu „Fata de imperatu sî pescariulu“ este curatu o drama antica, lipsita numsi de dialogu.

Simplitate intrigei cea mai estrema, unită cu o veritate neimitabilă de caractere, constituia fundulu acestei mici cap-d'opere.

O fata de imperatu se înamôrăza de unu terneru pescariu sî lu ja de bărbatu; la prandiulu de nunta, vedindu-lu ca vrea sa aiba unu felu de prioritate, mirăsa îi amintesce cu mandri'a distantia, ce este între unu pescariu sî o fetă de imperatu; pescariulu se scôla de la mēsa, fara a dice unu cuvintu etc.

Cititi însusi basmulu, pentru a întielege frumseti'a lui.

Fara a vorbi de fidelitate, cu care e surprinsu caracterulu impresionabilu sî totu-d'o-data vanitosu alu femeii, atragemu aci atentiunea numai asupr'a scenei, cându pescariulu se scôla de la mēsa, fara a dice unu singuru cuventu.

Acésa elocinţia a tacerii este unul din resortele cele mai favorite ale dramei eline.

Omulu, miscatu pana în fundulu animei, nu vorbesce.

În Sofocle, de câte ori unu personagiu simţe o durere tare sî neasteptată, elu ese „fara a dice unu singuru cuventu“ sî corolu observa atunci cu tristedia, ca în Edip-regele: „me temu, ca dupa „acésa tacere sa nu se întemple o maré nenorocire.“

Basmulu „Spaima-smeiloru“, în care patru draci esu dintr'o femeie sî unu alu cincelea sî celu după urma totu înca mai remane, „căci nu e bine ca o moiere sa fia fara nici unu dracu“, se pare a fi esitu din pana lui Shakspeare, carela repeta mereu, ca femeea este „unu demonu de colôrea trandafirulu“.

B. P. Hăjden.

nendu validitatea sentințelor judecătorești de mai înainte, făcute de judecătorii fără formele constituționale de denumire; amendăza însă unele părți ale propunerii, cu cari Deák se învoiesce.

Berzenczy recriminează totuși ce a fostu în serviciu în timpul absolutismului și exprima dorința de a se înlocui toate oficiile la justiția cu oameni dela 1848.

Ministru de justiție Horváth arată mai întâi antevorbitoriului ca recriminările numai au locu căci puterea li e în mână, și potu face ce voru află ea, e de folos. Elu (ministru) nu vrea să condamnă numai asiă pre fostii angajați din timpul absolutismului, pentru că au fostu multi cari au eugelatu ca în interesul patriei e mai bună tactică, de a mântui ce se putea mântui, și ei au credutu ca acesi se pôte face atunci, cându primescu officii în Ungari'a. Ministrul arată că nu pôte executa propunerea cu amendamentul lui Tisza, și insistă pentru organizarea judecătorilor.

Dupa o dezbateri mai îndelungă se primesc totuși propunerea lui Deák. (Sedința se continuă).

Despre cel dintâiu drum ferat din Transilvania, și despre regularea lui.

Subt acestu epigrafu aduce „Kr. Ztg“ următorului articolu: Celu dintâiu drum ferat din Transilvania constă din calea principală dela Aradu până la Belgradu și din ramulu dela Semere până la Petrosieni.

Calea principală dela Aradu la Albă Iuli'a începe din capulu stațiunii drumului dela Tisza, Aradu, se trage prin terenul celu siesu și favorabilu până la Giorok și Paulis și aici ajunge la malulu dreptu al Muresului.

De aci se continuă drumulu pre malulu dreptu al Muresului și numai la Branisc'a în departare de 17.75 miluri dela Aradu, unde trecendu preste unu podu alu Muresului, se continuă pre malulu stângu. Dela acestu podu vine totu pre malulu stângu alu Muresului, drumulu până la Muresin porto, 0.375 de miluri departe de stațiunea finală Albă-Juli'a, și aci, trecendu preste unu podu, drumulu devine iera pre malulu dreptu alu Muresului, mergendu acum totu pre acestu neîntrerupt până la Albă-Juli'a.

Drumulu vine asia-dara dela Paulis până la Albă Iuli'a prin valea Muresului, e asediatu, încatu au admisu cursulu celu de totu neregulat a rîului și încatu s'au potutu întrebunții declinațiunea de de munte și terenul celu favorabilu alu vălei, deasupra înaltimei apei Muresului, și contra stricaciunilor apelor mari e aplatatu prin pardosiri și aruncări de petre. Distanța întreaga a drumului principalu dela Aradu până la Albă Iuli'a contine 111.199.3 stângini sau 27.797 de miluri.

Relatiunile directionale ale drumului sunt favorabile. Din cele 109 cercuri sustătoare sunt 19800.47 de stângini asediați. Asemenea sunt favorabile și relatiunile inclinătoare ale drumului, fiindu proporțiunea cea mai nefavorabilă $\frac{1}{300}$ din distanța întreaga, 18,757.76 de stângini sau 16.87% sunt orizont. 81,065.74 „ „ 72.90% „ în declinațiu, 11,375.80 „ „ 10.23% „ în caditura, asediați, și proporțiune mijlocia de inclinațiune e $\frac{1}{189}$.

Asigurarea șioselilor contra daunelor apelor mari au necesitat stabilirea de aruncări de petre regulată în mesura cubică de 8074 de stângini, neregulată de 6516 stângini, și de plan-tatiuni în planimetru de 34,836 stângini.

În urma asediarei parțiale a călei ferate în declinațiunea muntelui, drumulu postal ce mergea dealungulu acesteia au trebuit a se stramută mai la vale; facendulu din nou.

Lungimea totală acestei relocări de drum e de 4503 stângini și numărulu trepasadelor celor din nou făcute e 19.

Dealungulu acestei distanțe relocate, precum și dealungulu drumului parasitu de lângă calea ferată s'au pus balostrate din privinție politice într-o lungime de 8418 stângini curenți.

Cu totul s'au reînființat 232 de obiecte de fundament și acestea afara de cele trei juguri de podu, dintre cari două trecu preste Muresu și unul preste Streiu sunt lucrate din zidu cu arcuri sau din construcțiune de feru.

Aceste obiecte sunt: unu podu preste Muresu la Branisc'a cu 10 arcuri și cu unu stîlp în

mijlocu, cioplitu din petra quadrată, avendu 11 juguri de podela de lemnu și o gaură de 28° 46' din construcțiune de feru. Podulu e de 133.83 de stângini de lungu.

Acestu podu au fostu mai antaiu proiectatu de unu podu cu arcuri.

Impregiurarea aceea, ca lucrându-se în albi'a rîului au datu lucrătorii preste nisce stânci, au silitu pre întreprindătorii, — cerendu mai întâi învoirea înaltului ministeriu reg. ung. de comerț — de a face a treia parte a acestui podu din construcțiune de feru, fără pretensiune la o rebonificare pentru aceea ca au spesatu mai multu.

Unu podu peste Muresu la Muresinporto constă din pilastri ziditi cu 10 arcuri, și 11 juguri din construcțiune de lemnu. Lungimea podului e de 106.33 stângini.

Unu podu peste Streiu, constatatoriu din pilastrii de zidu, cu 5 arcuri, 6 juguri de 9 stângini de lati, și din o construcțiune de lemnu. Lungimea podului e de 54 stângini.

Unu podu cu pilastrii ziditi și cu 2 stelpi în mijlocu cu 3 gauri de o largime de 10 stângini de construcțiune de feru.

Unu podu cu pilastrii ziditi și cu unu stelpu în mijlocu cu 2 gauri de o largime de 10 stângini construat din feru.

Doze poduri, fia-care cu pilastrii de zidu și cu unu stelpu în mijlocu cu 2 gauri de o largime de 8° construitu din feru.

Totalitatea obiectilor de fundamentu au o estensiune de 1002.99 de stângini.

Afara de loculu stationariu Aradu care pentru trebunții celui dintâiu drum ferat transilvanu s'au mai amplificatu prin edificarea unei case de locuitu pentru angajați, unei case de incalzit și prin unu disc, s'au mai stabilitu încă și următoarele locuri de stațiune și locuri de statutu: loculu stationariu Györök, loculu de stat. Paulis, l. stat. Radn'a, l. de statu Konop, l. stationariu Berzov'a, Soborsinu, Zam, Ilia, l. de stat. Branisc'a, loc. stat. Dev'a, Semeri'a, Orescia, l. de stat. Sibot, locu stationariu Vintulu de jozu, Albă-Juli'a. În fia-care din aceste 15 locuri stationare și locuri de statu s'au edificatu o casa de primire. Acestu edificiu e în locurile de statu, și în stațiunile Györök, Berzov'a, Zam și Ilia parteru în celelalte stațiuni însă e de unu etagiu.

În fia-care din acele 11 locuri stationare, amintite mai sus se afla câte o magazia pentru mărfuri.

Magaziele de mărfuri au în Vintulu de josu o suprafață de 200 stângeni, în Belgradu de 100 stângeni, în Radna, Deva, și Orestia de 80 de celelalte stațiuni de câte 40 de stângeni quadrati. Zidirile de magazia sunt în Soborsin, Deva, Vintulu de josu de și Belgradu unu etagiu în celelalte stațiuni însă sunt parteru.

S'au reînființat turnuri de apă sau tracturi pe locuitu în stațiunile Radn'a, Vintulu de josu și Semeri'a în stațiunile Györök, Radn'a, Berzov'a, Soborsinu, Zam, Ilia și Orescia câte unu și în stațiunea Dev'a două. Laboratorii s'au înființat în stațiunea Semere și constă din edificiu învertit de masini și din fauria, din montarea locomotivelor și a vagonelor, din cas'a unde e casanulu cu depoul de cărbuni, cu captoriulu de Tyres, cu stela-giulu discului cu depoul de materiale și de lem-naria.

Dealungulu drumului principalu dela Aradu până la Albă-Juli'a s'au radicat 119 casutii de pazitori, și adica cele 2 de lângă Aradu sunt din punctu de vedere strategic în urma unui mandatu preînaltu construite din petra quadrată, iera celelalte sunt numai zidite. Construcțiunea superioară sau reasediatu venendu pe fie care urma curența o sîna de 17½ de puncti de grea, și drumulu curențu are dar una lungime de 27.799 miluri lungimă totală a călei întregi e 30.144.

Afara de materialulu necesariu de feru și de lemn sau mai întrebunțiatu încă și 14.021 orgii cubice de petrisu.

Celu două linii telegrafice duse pre lângă drumulu ferat au o lungime aproape de 57 de miluri, și o greutate de 1160 de miji. Cea dintâiu linia servește pentru înlesnirea corespondinței după sistemul lui Morse cea de a doua e pentru de a da de scire între două stațiuni venirea sau trecerea unui trenu.

Principatele române unite.

Actulu celu mai importantu politic ce ni lu aduc diarele de aci e alegerea senatorilor.

Doze colegii după cum vedem din „Romanulu“ dela 9 și 11 Iuliu au alesu în mare parte. Reproducemu aici numele districtelor și deputatilor alesi:

Senatorii alesi la colegiulu alu doile sunt: Argesiu: G. Perdicariu. Buzeu: Eugeniu Predescu. Braila: M. N. Mihaiescu. Bacău: Milicescu. Bolgrad: P. Dimancea. Botosani: Vasile Niculescu. Covur-lui: Colonelu Lupascu. Cahulu: Cont. Caramanliu. Dimboviti'a: Pana Olanescu 35 contra 27 asupra D-lui Manolescu. Dolju: Guranu cu 46 vot. din 52 vot. Dorohoiu: Ioan Docanu. Falcu: Generalu Gulescu. Ilfov: M. Anghelovici, cu 123 voturi din 147 votanti. Iasi: N. Ionescu 35 contra 34 Scribanu. Ialomitia: Col. Stoica. Ismailu: Dumitru Bohutineniu. Jiu: Col. Cransnariu. 51 din 54. Mehedinti: Generalu Tel. Muscelu: Antonu Gugi. Neamtia: A. Sicleanu. Oltilu: Constantin Delenu cu 30 vot. din 45. Prahova: Ion Radovici 46 din 52. Putna: Asanachi Panfilu, 34 contra 33. Romanu: N. Ionescu. Romanati: C. Vladoianu. Ramnicu-Saratu: Pielenu. Suceava: George Miler. Tecuci: Eliod. Lapati. Teleormanu: Colonelu Paulescu. Valcea: Const. D. Otetelesianu. Vaslui: Col. Pangrati. Vlasica: Stefanu Gulescu.

Senatorii alesi la colegiulu intai sunt:

Argesiu: Nicolae Rossetti. Buzeu: Sibicianu. Braila: Colonelu Rativanu. Bolgrad: Gr. Caracasiu. Botosani: Radu Constantin Gulescu. Bacău: — Cahulu: Anasiu. Covur-lui: Al. Moruzi. Dorohoiu: George Cantemiru. Dimboviti'a: Scarlatu Ghic'a. Dolju: G. Amanu cu 27, contra 6 pentru C. Brailoiu. Falcu: Generalu Nicolau Gulescu. Ilfov: I. Manu cu 38 din 48 votanti. Iasi: Drossu. Ialomitia: G. Moscu. Ismailu: Colonelu Cernatu. Jiu: Colonelulu T. Calinescu. Muscelu: Arch. Scribanu cu unanimitate. Mehedinti: G. Costă-Foru. Neamtia: — Oltilu: Generalulu Nasturelu Herescu. Prahova: — Putna: Costantinu Catargiu. Romanu: — Romanati: Colonelulu St. Vladoianu, cu 16, contra 14 Grig. Jianu. Ramnicu-Saratu: Plagino. Suceava: Al. Milo. Tutova: Dumitru Cercez. Tecuci: Alessandru Vidrascu. Teleormanu: Vasile Boerescu. Valcea: Nae Calinescu. Vaslui: Colonelulu Stavri Bratianu. Vlasica: Colonelulu Locustenu.

Dupa publicarea numelor din colegiulu II spune „Romanulu“, ca din 33 numai 10 sunt din senatorii cei vechi. Colegiulu primu încă nise pare, după numele ce le vedem figurandu în lista publicata, ca sunt în minoritate fostii în senatulu precedentu. Mai sunt două colegiuri, în cari sunt de a se face alegeri până se putem vedea încatră va precumpani majoritatea senatorilor viitori.

Dar ori cum va fi majoritatea compusa, de-tor'a senatului aru fi sa ingrigiasca de lips'a cea mai ardienda, de radicarea agricultorei în țiera, întemeierea industriei în orasie, de radicarea comer-cului în lăintru și vediei și creditului în afara și pre lângă toate aceste de respandirea instructi-unei în popor; decatu a se perde (și senatu și camera) în dispute lungi — și sterile cari se termina a uneorea cu disolverea unui sau altui corp legiu-atoriu, cu impiedicarea afacerilor și cu pagub'a statului. Nicairi nu sunt asiă de prisos partidele politice că în Romani'a, pentru ca acolo nu pôte fi vorba de form'a constitutională, sau de alte cesti-uni, ca d. e. în statulu nostru austro-magiaru, ci au toti numai sa lucre.

Diferința de opinii în cestiuni speciale tre-buie mai iute oblita, pentru ca: timpul e bani, și castigulu materialu are adi mare votu în viața poporeloru.

Declaratiune.

Sabiu 20 Iuliu 1868.

Din caus'a unui articolu din „Hon“ (la care nu stau în nici o relațiune) despre gimnasiulu de statu de aici și despre maiialulu nostru — a aperiutu în numărulu „Telegrafulu Romanu“ din 7 I. c. unu articolu calumniatoriu asupra profesorilor de nationalitatea magiara și asupra satililor aces-tor'a, mai intai cu acea intențiune, că sa se facă presiune asupra judelei investigatoru în caus'a

resculărei clasei, a VII contra ordinariului, în favoarea junimei seduse și a seducatoriului, după aceea însă, că sa atîtie pre discipuli români și germani, precum și pre parintii acestora asupra lor, doi profesori magiari și sa-i omîre pre acestia moralmente înaintea lumii întregi.

Fiindu convinsu din motive pozitive cumca acestu atacu neconscientio-u și lasiu contr'a mea și a unui colega alu meu e urditu de unu individu care prin sciute vestiri jurnalistice din timpil trecutî, s'a făcutu renumita fia indreptata acestia dechiarat une mai întâiu cătra adres'a acestuia, după aceea însă și cătra stimatîi lectori ai „Tel. Rom.”, înaintea cărora m'a suspectatu numitulu domnu.

Mai întâiu se afirma, ca noi magiari, s'amu l — Insemnăse pôte a magiarisă, cîndu îndemnu că profesor, pre discipulu la studiarea diligenta a limbei magiare, carea a devenitu mai neincungiuraveru necesaria? Atunci directorul nostru e celu mai mare magiarisatoriu, pentru ca la ori-ce ocaziune apta imbarbat-sece pre studenti spre studiarea limbei numite într-unu modu de totu energicu.

E acestia magiarisare, cîndu amu remuneratu pre discipuli români, cari au fostu cei mai diligenti in studiarea limbei magiare cu câte doi douăzeci-ceri? — Atunci suntu dara totu odata unu romanisatoriu mare, căci totu asiă amu remuneratu la finea semestrului primu și pre celu studinte magiaru pre care mi l'a recomandat Reverend. Domnu Protopopu I. V. Rusu că pre celu mai diligentu in studiulu limbei române. Si totu asiă voi încerca de a romanisă și magiarisă cu licentia acestui anu și la încheierea semestrului acestuia.

Înainte de a continuă mai departe, trebuie se ceru escusare, — nu dela profesorulu W. S. ci dela onoratiî lectori ai acestei foi, deca — spre a me curati de tîna, cu care m'a maculatu numitulu domnu — me vedu silitu de a face amintire de astfelu de fapte, despre cari dice mantuatorulu: „ce face drépl'a ta acestia sa nu scie slâng'a!”

Se afirmăza mai departe, ca noi titolăm pre discipuli germani „swabi” și manifestăm aperte ura noastră cătra Român. Astfelu de minciuna grosolana pôte dicta numai putina, malitia seu enoscentia propria de culpabilitate.

E acestia unu semnu de odiu cătra Român și Germani, deca eu in decursulu semestrului primu amu instratu unu — spre — diece discipuli de ai mei — între cari numai pre doi magiari — in tota dîna gratis, chiaru și atunci, cîndu pentru morbositate a trebuitu sa padiescu asternutul?

Si deca ne istorisim după finirea lucrului de presté di in cas'a mea, anecdote: unulu despre cei s'apte swabi, alu doilea despre secui cari au rad catu taurulu pre coperisulu turnulu, etc. e acestia o vîtmare a vre-unei nationalitatî?

Se pôte lua că unu semnu alu urei mele cătra Germani și Român, ca amu primitu pre unu studinte germanu seracu in cas'a mea, și grijescu de elu că unu parinte pentru copilulu seu, — seu ca pentru ca pre unu studinte diligentu de român, care pâna acum i-si castigă pânea sea amara prin s'rvire, carîndu apa etc l'au recomandat Reverd Domnu consiliariu consistoriale și profesorulu Schubel pre care pôte chiaru pentru incuviintarea rugărei mele, lu num-sce ardiatoriulu articulu numitu „Tratatulu meu” — asiă încatu discipulu meu bravu de român acum i-si are odia sea propria, victu escelentu, și pôte stia de studiele sele fara vre-o grigia?

Seu afla domni'a lui cu ochii cei armati o erupzione perpetua a urei mele cătra Germani și Român pentru ca-mi impartu a dese or prîndulu și cin'a cu discipuli mei cei seraci Germani, mai cu sîma însă cu cei Român; pentru ca tramitu celor morbosu victualie potrivite, și pentru ca pre aceia cărora parintii lor din causa stricării drumurilor nu le potu aduce seu tramite victualie la tempulu convenitu, îi sustinu dile întregi, și le stau intru ajutoriu cu denarii mei?

Fantasi'a cunoscuta acelu omu a pututu afla înca in mai multe lucruri de felulu acestia, dovedi a urei mele celei ingrozitoare; însă cu enumerarea celor mai susu m'amu făcutu d-stulu și la modestiei mele, și disprețulu cătra asteliu de calomniî noive și maliciose, m'e silésu a pausa unu momentu.

In fine se afirmăza, „ne-amu laudă și feli en anumite epistole prin care amu fii provocati a întrebuintia satia cu colegii nostri nemagiari mijloculu celu nobilu alu spionărei, din care se deduce conclusiunea, cumca acestia ar fii o agitatie in contr'a regimulu însusis. m. d. p.”

Prea stimatulu meu amic! Nu s'a nascutu muritoriulu acelu, dela care se fii primitu cu unu atare ordinu, nu amu capatatu in tota vietă mea epistole de caprinsulu acestia, și nu m'amu laudatu nice odata cu de acestea. Numai fantasia D-tale inflacarata prin unele dintre spionii D-tale a pututu scorni astfelu de absurditate! Regimulu nostru nu are lipsa de spioni nici eu nu sîm astfelu de om, ca se me poti consid-ră asiă de infim, încatu se me fii laudatu eualitatea mea de spionu —

Pentru ca amu cîtezat a pretinde dim-preuna cu doi colegi germani de in prea multele ore pntu studiulu limbei germane și elene patru ore pentru limba magiară; pentru aceia conturbăm institutiunile locale? minnata, inse seaca frasa! —

Fiindra domnulu acestia nu scia nici unguresce, nici romanesce, pôte pricepe usioru ori-cine, pentru ce se lîme densulu de latirea instructiunei in limb'a magiara și româna asiă de tare, și se opint-sece cu tota puterea in contr'a acestei proceduri. Nici pentru acestia nu se cere atîta iscusintia, ca sa se prîpă cine-vă, pentru ce s'a făcutu elu asiă de grabnicu unu amicu entusiasmatu alu Românilor — Sperăm, ca vomu puté la deusulu cîtu de curîndu proverbiulu italianu: „chi fa il conto senza l'oste, il fa due volte”.

Regimulu nostru celu liberalu va dá civilor in toté scôloru ocaziunea, să se studieze nu numai limb'a magiara, ci și si cultivedie și dulcea limb'a materna pre care o iubesece ori-care.

Acestia e rectificarea mea despre faptele amintite, și fiesce-care se pôte convinge cu proprii sei ochi și urechi, și rogu mai cu sîma pre D. Redactoru de a cărui confessiune se lîme o mare parte a discipulilor mei, a face acestia, inse curendu, căci: „periculum in mora”.

Daca dnulu acestia va avea la desendrea mea, — pre care din stima cătra opiniunea publica, a trebuitu se o întreprindu după modulu seu celu dusu — ce-vă de observatu, voiu pasi la lupta inse cu armele minciunei, și cu armele cele luc de ale adever lui, și voi demustră prin parte totu de odata cu numirea pers-ônei sale, ca din're c'lpamile false ar n'a'e asupra mea cele mai multe dea dreptulu lu nimeresce pre elu.

Petrus Simonu, profesorulu suplentu regiu ungaru la gimn. de statulu din Sibiu.

Varietati.

*** **Esamene.** Gimnasiulu de statulu se terminara in septemăna expirata. Luni și Marti va fii esamenulu de maturitate. — La gimnasiulu ex. de aici se terminara esamenele cu 14 die mai curendu. — La academia reg. de drepturi d'corgu esamenele inca, și se voru termină in 27 ale acesti luni după cal. n.

*** **(Din statistic'a scôloru).** Din programulu gimnasiulu și celorlalte scôle evang. de C. A. din Sighisior'a pre an. scol. 1867/8, ce ne veni la mîna in dilele acestea, estragemu, ca in anulu scol. expiratu an studiatu: in gimnasiu 156 tineri, dintre cari după nationalitate 133 suntu germani, 4 magri, 19 români; li scôlele reale 56 tineri, între cari germani 55, magiari 1, român 0; in scôlele elementare 306 copii, din cari 283 germani, 4 magiari și 19 romani, cu totulu germani 519, magari 9, romani 38 — Numerulu tinerilor romani in gimnasiu a decrescutu cu doi, in norma a crescutu cu doi, preste totu a ramasu totu că in anulu trecut. După classe, in I au fostu 9, in II. 8, in III. 0, in IV. 1; in V, VI, VII. 0, in VIII. 1 tineru român. — Este unu ce batatoriulu la ochi, și tragemu atentiunea respectivelor parinti și a inteligintiei române din arelu finutu asupra impregiurării, ca de nai multi ani classele de joau ale acelu gimnasiu au unu numeru frumusiulu de tineri romani, iera in cele de mai susu numerulu lor scade, ba se perde mai de totu. Atâtea flori și atîtu de putine frupte?!

*** **Bataliunea de venatori nr. 32** ce garnisonă acum mai de doi ani aici parasi Sabiulu și eridiminetia.

*** **O întemplare fatala.** După unu telegramu privatu sositu aici in Sabiu in 22 Iuliu n. s'a surpatu cafenea din Viena Maised e r sub a carei ruine s'au nenorocitu 197 de ômeni, între cari însă nu e nici unu ardelenu.

*** **(Dare la semnu).** Septemăna viitoare va fii in Viena, o mare serbare de dare la semnu, la care voru sosi vre-o 40,000—50,000 de straini din toté partile lomei. Cu 3 Iuni mai înainte primari'a din Vien'a s'a ocupatu pentru a procură locuinte trebucioase, și in tempu de o luna și jumetate unu locu sterpu s'a preschimbatu intr'o grădina și s'a ziditu o multime de localitati pentru restauratiuni etc. Că se nu fii o lipsa de hrana in tempulu acelu, unu comitetu alesu pentru a procură toté mâncările și beuturile a mijlocitu că in fia-care di sa se găsca 10,000 cîrnati cu hreanu; s'au mai procuratu pentru fia-care di 80,000 punti de carne afara de vre-o 300 vitiei și 300 porci, 20,000 gâini, 3000 găsece, 200 rate, 10,000 punti jambon, 2500 punti cascayalu și 100,000 capatini de salata. Din beuturi s'au procuratu 6000 butelce bere, 160,000 butelci vinu pentru mase, 20,000 butelci vinu finu, 10,000 butelce Si mp gne. La mēsa voru servi 1000 de slugi și bucatele se voru prepară pre 108 vetre. Pentru mēsa s'au mai procuratu preste 30,000 tăiere, 15,000 garafe, 20,000 pahare, 7000 pahuritie, 2000 pahare pentru Siamp gne 2000, pahuritie pentru licuieruri etc. etc. Serbarea de dare la semnu va incepe in 26 Iulie.

*** **Principele Napoleon** a ajunsu in Constantinopole Sambeta cătra amēdi. Nai'a Altetiei Sele a statu visa-vis de chiosculu Honkar I-k-tes. Sultanulu se du-ese in acestu chiosu. Că e va momente după sosirea principelî Napoleonu se duse se face visita la sultanulu in chioscu. Totu in acea di Sultanulu făcu contr'a visita Alt-tiei Sele. Primirea îi fu regala. Publiculu de aici facea mii de conjecturi d'spre causele, cari au determinatu caletoria principelî Napoleonu la Constantinopole. Este de prisos de a reproduce versiunile care circuleza despre acestu obiectu, iusa noi trebuiam a constata, ca venirea verulu imp Napoleonu e privita de tota lomea că unu auguru fericitu pentru Turcia. Noi amu auditu ulemale (popi turcesci), soldati bectiani, amplotati vechi superiori, cari se esprimau astfelu. Noi n'amu descoperitu inca secretulu politice, însă acestia caletoria este o proba, ca Franci'a pasrezi simtimentele sele tradiționale in favoarea noastră, ea este aliata noastră cea mai vechă, și deca politic'a ei se desparte căte odata dela directiunea indatinata, amicitia ei nu a lipsitu in pericul; venirea principelî Napoleonu in mijloculu circumstantielor grave, in cari se afla Europa ne e dovēda, ca ne putem totu-dēun'a radimă in ea.

*** **Manualu teoretice și practice de economi'a politia.** Ioann C. Lerescu, profesorulu la scôla de comeru din București, candidatu in dreptu, doctoru in sciintiele politice și administrative și avocat. Opulu este pentru usulu elevilor, administratorilor, comerciantilor, agricultorilor și capitalistilor. După mărturisirea autorulu in „inainte cuvintare” este lucratu după cei mai celebri autori in specialitatea acestia, din Angli'a, Franci'a, Germani'a, Belgiu și Itali'a. După o introducere, partea prima tratēzi despre avuti'a in IX capete; partea dou'a despre c'erculatiunea avuti'e in XVIII capete și partea a treia despre consumatiunea avuti'e in IX capete. Materialulu acestia depus pre 21 cole in octavu, după prim'a vedere, ni se pare afi tratatu in subim artirile fia cări capu cu diligintia și unu ce l'ôte bin-venitu pentru ori ce classa de ômeni in tempulu nostru realu. Remanemu pâna a cunosce opulu mai de aprôpe, pre lînga amintirea acestia, li care tragemu atentiunea publiculu spre acestu opu carele se încerca a da o directiune si in societatea româna, cătra folosirea practica a puterei fisce și intielesuale; o directiune carea credem ca e tempulu supremu a ne arēta ca chie-marea unei natiuni nu e numai de a zerga după oficiu, ci a se impregiuri cu teavintu sau munda, radiciu'a cea mai sigura a societătilor moderne.